SP-105

Seat No.

Total No. of Pages: 2

M.A. (Part - I) (Semester - I) NEP 2020 Examination, May-2025 ENGLISH (Major Mandatory-Electives) British Renaissance Literature

Sub. Code: 92644

Day and Date: Saturday, 03/05/2025 Total Marks: 80

Time: 02:30 p.m. to 05:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- A) To whom Shakespeare's Sonnet 30 is addressed?
- B) What does the word 'Canonization' mean?
- C) What does the poem "Collar" Symbolize?
- D) Where does Face claim he found Subtle?
- E) According to Bacon, where does the anger arise from?
- F) What does love mirror according to Bacon?
- G) Who does Satan encounter when he reaches the gates of Hell?
- H) What do Satan, Sin, and Death build towards the end of Book II?
- I) What does Mammon claim to possess?
- J) What is Drugger's nickname?

Q2)	Atte	[30]	
	A)	Write a detailed note on Jacobean comedy.	
	B)	Discuss in detail the Epic Tradition and its salient features.	

C) Discuss *Paradise Lost* as a parody of political debate.

Q3) Attempt any two of the following in about 600 words each. [30]

- A) "The essays of Bacon are a blend of philosophy, morality and practical wisdom". Discuss.
- B) How does Ben Johnson satirize the follies and vanities of the people of his age in *The Alchemist*?
- C) Discuss John Donne as a metaphysical poet with refence to the prescribed poems.

Q4) Write short notes on any two of the following in about 200 words each. [10]

- A) Bacon's views expressed in the essay "Of Revenge".
- B) The Philosopher's Stone
- C) The symbolism in the poem, "Collar"

Total No. of Pages: 1

M.A. (Part - I) (Semester - I) (NEP 2020) (New) Examination, May-2025 ENGLISH SHAKESPEAREAN POETRY

Sub. Code: 92640

Day and Date: Friday, 02/05/2025 Total Marks: 40

Time: 02:30 p.m. to 04:00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer any two of the following in about 600 word each.

[30]

- A) How does Shakespeare explain the stability of love and its immortal power in 'Shall I compare thee to a summer's day?
- B) Discuss the idea of true love reflected in the sonnets 'Let me not to the marriage of true minds' and 'My Mistress' 'Eyes are nothing like the sun.'
- C) Explain the significance of myth in 'Venus and Adonis'.
- Q2) Write short notes on any two of the following in about 200 words each. [10]
  - A) Venus
  - B) The end of 'Venus and Adonis'
  - C) Use of metaphors in 'That Time of Year thou mayst in me behold'.

Seat No.

Total No. of Pages : 2

MAR_APR 2025 SUMMER EXAMINATION

3148 Master of Arts

Sub. Name: Fiction in English up to the 19 th Century Sub. Code: 92637

Day and Date: APRIL ,29-04-2025 Total Marks: 80

Time: 02:30 PM To 05:30 PM

Instructions: 1. All questions are compulsory

2. Figures to the right indicate full marks

Q1) Answer in one word/phrase/sentence each:

[10]

- 1. Why is Huck upset after burning the spider?
- 2. How does Buck die?
- 3. Where does Kitty deliver her baby?
- 4. Who is Sergei?
- 5. What does La Esmerelda show to Sister Gudule when they encounter each other face-to-face?
- 6. The letters inscribed on the pieces of wood that La Esmerelda carries spell-----
- 7. How many books are there of Tristram Shandy?
- 8. What is the full title of the novel *Tristram Shandy*?
- 9. Anna Karenina was originally printed as a book in ----
- 10. What do Jim and Huck find in the floating house?

Q2) Attempt <u>any two</u> of the following Questions in about 600 words each: [30]

- **A**) Write, in detail, rise and development of the novel with reference to various fictions prescribed in your syllabus.
- **B**) What are the various characteristics of psychological fiction? Support your answer with various examples of novels.
- **C**) Appearance versus reality is a major theme in *Huckleberry Finn*. Elaborate the statement.

Q3) Attempt any two of the following Questions in about 600 words each: [30]

- **A**) In what ways does the novel *Tristram Shandy* challenge traditional ideas of time, memory and chronology?
- **B**) Discuss, in detail, how history, culture, environment and other factors influence Victor Hugo to express the major themes of *The Hunchback of Notre Dame*.
- C) How does family life affect Anna Karenina's personality?

Q4) Write short notes on any two of the following in about 200 words each: [10]

- a) Huck as an archetype hero
- b) Various symbols in *The Hunchback of Notre Dame*
- c) Beginning of the novel *Tristram Shandy*

[1] P.T.O.

End Of Question Paper

Important Note for Chief Exam Officer / SRPD Coordinator / Sr Supervisor/ Student - This Question Paper may be distributed for following Subjects as common code. सदरची प्रश्नपत्रिका खालील विषयांकरिता वितरित करता येईल.

1] (3148) Master of Arts- NEP2020- 2.0 (92637) Fiction in English up to the 19 th Century Part 1 SEM 1

Seat	
No	

M.A. (Part – I) (Semester - I) (NEP 2020 -2.0) Examination, May–2025 History

Aspects of Medieval Indian History (1206-1750) **Sub. Code: 92712** Day and Date: Tuesday, 06/05/2025 **Total Marks:80** Time: 10.30 a.m. to 1.30 p.m. **Instructions:** 1) All Questions are Compulsory. 2) All questions carry equal marks. Q.1) Answer the following questions by choosing correct options. (20)(1) The British ambassador, ... visited during the reign of Mughal Emperor Jahangir. a) Sir Thomas Roe b) François Bernier c) Niccolao Manucci d) Marco Polo (2) 'Sarai-e-Adal' and 'Shahna-e-Mandi' are the markets established by...... a) Akbar b) Qutbuddin Aibak c) Alauddin Khilji d) Iltutmish (3) ..... was trading community during Sultanate period. a) Banjara b) Rajput c) Sikh d) Reddy (4) The architecture at Fattepursikri is a fine example of a mixture of.... styles. a) Chinese and Persian b) Turkish and Indian c) Turkish and Persian d) Persian and Indian (5) The Queen of Gerusoppa was called .....by foreign traders. a) Queen of Cinnamons b) Queen of Cardamom c) Queen of Peppers d) Queen of Chilies

(6) The epic poem 'Amuktamalyada' was compose by.......

b) Kalhan

d) Akbar

1

a) Krishnadevraya

c) Udayraj

(7) Match the Following with four alternatives.

Group A

Group B

- 1. Babarnama
- a) Jahangir
- 2. Humayunnama
- b) Abul Fazal
- 3. Akbarnama
- c) Gulbadan Begum
- 4. Tuzuk -e- Jahangiri
- d) Babar
- a) 1-a,2-b, 3-c, 4-d
- b) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c
- c) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c
- d) 1-d, 2-c, 3-b,4-a

(8) Match the Following with four alternatives.

Group A

Group B

- 1. Battle of Tarai
- a) Akbar
- 2. Battle of Talikot
- b) Prithviraj Chouhan
- 3. First Battle of Panipat
- c) Ramraya
- 4) Second Battle of Panipat
- d) Babar

a)
$$1 - a$$
, $2 - b$, $3 - c$, $4 - d$

- b) 1- a, 2-b, 3-d, 4-c
- c) 1-b, 2-c, 3-d, 4 -a
- d) 1 d, 2 c, 3 b, 4 a

(9) Choose the correct option for following statements.

- 1. Foreign travelogues are important tools for the study of the medieval period.
- 2. Dutch documents shed light on the political and commercial affairs of the medieval period.
  - a) The first statement is correct and the second statement is incorrect.
  - b) The first statement is incorrect and the second statement is correct.
  - c) Both the above statements are correct.
  - d) Both the statements are incorrect.

(10) Choose the correct option for following statements.

- 1. Vijayanagara and Bahamani kingdoms always had friendly relations.
- 2. Vijayanagara and Bahamani kingdoms never attacked each other.
  - a) The first statement is correct and the second statement is incorrect.
  - b) The first statement is incorrect and the second statement is correct.
  - c) Both the above statements are correct.
  - d) Both the statements are incorrect.

Q.2) Write short notes on any FOUR of the following.

(20)

- 1. Amir Khusrau
- 2. Abul Fazal's Literature
- 3. Theory of State under Sultanate
- 4. Mansabdari System
- 5. Internal Trade under Mughals
- 6. Temple Economy under Vijaynagara

Q.3) Write short answers on any TWO of the following.

(20)

- 1. Explain the importance of Foreign Travel Accounts as source for Medieval History.
- 2. Describe the composite culture in Mughal Architecture.
- 3. Discuss the external trade under Mughals.
- 4. Describe the trader communities and Shrenis in Vijaynagara.

Q.4) Write detail answer on any ONE of the following.

(20)

- 1. Describe the State structure under Emperor Akbar.
- 2. Discuss the Art and Architecture under Vijaynagara.

मराठी रुपांतर

सूचना :1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स)				
(1) हा इंग्रज वकील जहांगीर बादशहाच्या काळात आला होता.				
अ) सर थॉमस रो	ब) फ्रान्सिस बर्नियर			
क) निकोलोय मनुची	ड) मार्को पोलो			
(2) 'सराय- ए- आदल' व 'शहना- ए-मंडी'	या बाजारपेठा या सुलतानाने वसवल्या.			
अ) अकबर	ब) कुतुबुद्दीन ऐबक			
क) अल्लाउद्दीन खिलजी	ड)अल्तमश			
(3) सुलतान काळातील हा व्या	पारी समुदाय होता.			
अ) बंजारा	ब) राजपूत			
क) शीख	ड) रेड्डी			
(4) फत्तेपूरसिक्री येथील स्थापत्य हे	शैलीच्या मिश्रणाचा उत्तम नमुना आहे.			
अ) चिनी व इराणी	ब) तुर्की व भारतीय			
क) तुर्की व इराणी	ड) इराणी व भारतीय			
(5) गिरसप्पा येथील राणीला परदेशी व्यापारी	ो म्हणत असत.			
अ) दालचिनीची राणी	ब) वेलचीची राणी			
क) मिरींची राणी	ड) मिरच्यांची राणी			
(6) अमुक्तमाल्यादा हे काव्य यांनी	लिहिले.			
अ) कृष्णदेवराय	ब) कल्हण			
क) उदयराज	ड) अकबर			

(7) योग्य जोड्या जुळवा.

गट अ

गट ब

१) बाबरनामा

- अ) जहांगीर
- २) हुमायूननामा
- ब) अबुल फजल
- ३) अकबरनामा
- क) गुलबदन बेगम
- ४) तुझुक -ए- जहांगिरी
- ड) बाबर
- अ) १-अ, २-ब, ३-क, ४-ड
- ब) १-अ, २-ब, ३- ड, ४-क
- क) १-ब, २-अ, ३-ड, ४-क
- ड) १-ड, २-क, ३-ब, ४-अ

(8) योग्य जोड्या जुळवा.

गट अ

गट ब

१) तराईचे युद्ध

अ) अकबर

२) तालीकोटची लढाई

- ब) पृथ्वीराज चौहान
- ३) पानिपतचे पहिले युद्ध
- क) रामराया

४) पानिपतचे दुसरे युद्ध

ड) बाबर

- अ) १-अ, २-ब, ३-क, ४-ड
- ब) १-अ, २-ब, ३- ड, ४-क
- क) १-ब, २-क, ३-ड, ४-अ
- ड) १-ड, २-क, ३-ब, ४-अ
- (9) खालील विधानांच्या संदर्भात योग्य पर्याय निवडा.
  - 1. मध्ययुगीन कालखंडाच्या अभ्यासासाठी परकीय प्रवास वृत्तांत महत्त्वाची साधने आहेत.
  - 2. डच कागदपत्रातून मध्ययुगीन काळातील राजकीय व व्यापारी घडामोडीवर प्रकाश पडतो.
    - अ) पहिले विधान बरोबर असून दुसरे विधान चुकीचे आहे.
    - ब) पहिले विधान चुकीचे असून दुसरे विधान बरोबर आहे.
    - क) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
    - ड) दोन्ही विधाने चुकीची आहेत.

(10) खालील विधानाच्या संदर्भात योग्य पर्याय निवडा.	
1. विजयनगर व बहामनी राज्याचे आपापसात मैत्रीपूर्ण संबंध होते.	
2. विजयनगर व बहामनी राज्यांनी कधीही एकमेकांवर आक्रमण केले नाही.	
अ) पहिले विधान बरोबर असून दुसरे विधान चुकीचे आहे.	
ब) पहिले विधान चुकीचे असून दुसरे विधान बरोबर आहे.	
क) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.	
ड) दोन्ही विधाने चुकीची आहेत.	
प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.	(20)
1) अमीर खुस्रो	
2) अबुल फजलचे साहित्य	
3) सल्तनतकालीन राज्यसत्तेचा सिद्धांत	
4) मनसबदारी व्यवस्था	
5) मुघल कालिन अंतर्गत व्यापार	
6) विजयनगरमधील मंदिर अर्थव्यवस्था	
प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.	(20)
1) मध्ययुगीन इतिहासाचे साधन म्हणून परकीय प्रवास वृत्तान्तांचे महत्त्व स्पष्ट करा.	
2) मुघलकाळातील वास्तूकलेतील संमिश्र संस्कृतीचे वर्णन करा.	
3) मुघलकालिन परकीय व्यापाराची चर्चा करा.	
4) विजयनगरमधील व्यापारी समुदाय व श्रेणी यांचे वर्णन करा.	
प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा.	(20)
1) सम्राट अकबरच्या राज्यव्यवस्थेचे वर्णन करा.	
2) विजयनगरचे कला आणि स्थापत्याची चर्चा करा.	

Seat	
No.	

Total No. of Pages: 2

M.A. (Semester -II) Examination, May-2025 ENGLISH Critical Theories-I

Sub. Code: 93576

Day and Date: Wednesday, 07/05/2025 Total Marks: 80

Time: 10:30 a.m. to 01:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- 1) What does Longinus mean by Sublimity?
- 2) According to Kuntaka, rasa pertains only to ______ beings.
- 3) Who says that 'a poem should not mean but be'?
- 4) Who is best known for advocating the scientific study of narrative?
- 5) Which two sources of sublimity are for the most part natural?
- 6) Which ancient God is inventor of number, Arithmetic _____ and especially of writing?
- 7) What is the function of language in poetry?
- 8) When was *Vindication of the Rights of Women* published?
- 9) What entity does Wollstonecraft criticize?
- 10) Who opines 'The composition of a poem is among the imitative arts'?

Q2) Answer any two out of the following q	uestions in about 600 words each.	[30]
---	-----------------------------------	------

- 1) Define sublimity and discuss its five sources in detail.
- 2) Elaborate on Kuntaka's views about emotion, impulses and rasa.
- 3) Discuss the views of Wimsatt and Beardsley about the Intentional Fallacy.

Q3) Answer any two out of the following questions in about 600 words each. [30]

- 1) Discuss propriety and impropriety of writing reflected in *Phaedrus*.
- 2) Write a detailed note on Horace's views on plot, characterization and style.
- 3) What, according to Coleridge, is the difference between Fancy and Imagination?

Q4) Write short notes on any two of the following topics in about [10] 200 words each.

- 1) Henry James' accusation of the critics.
- 2) Wollstonecrafts views on Marriage and Beauty.
- 3) Criticism of Intentional Fallacy.

Seat	SP - 236
No.	Total No. of Pages: 7

M.A. (Part – I) (Semester –I) (New NEP) Examination - May 2025 HISTORY Introduction To Archaeology

Sub. Code: 92721

Total Marks: 80 **Day and Date : Friday, 09/05/2025** Time: 10.30 am. to 1.30 pm. **Instructions:** 1) All questions are compulsory. 2) All questions carry equal marks. Q. 1. Multiple choice questions. [20] 1) ...... deciphered Coniform script. A) Shliman B) Bushard C) Rollinson D) Thomson 2) ...... propounded 'Three Age System'. A) Shliman B) Bushard C) Rollinson D) Thomson 3) ..... is mainly studied in the Classical Archaeology. A) Greece - Rome B) Inca-Aztek C) Central Asia D) South Asia 4) ...... laid the foundation of Numismatics in India. A) Cunningham B) Princep C) Marshall D) Thomson

- 5) ...... discovered Shah-Dheri (Takshashila).
  - A) Bushard

B) Cunningham

C) Wheeler

- D) Marshall
- 6) Datum point of archaeological mound is determined to measure .... of remains.
  - A) length

B) width

C) depth

D) breadth

7) Match the following.

Group A

- 1) Comparative Chronology
- 2) Inamgaon
- 3) Daimabad
- 4) Carbon-14 dating method
- A) 1 a, 2 b, 3 c, 4 d
- C) 1 c, 2 b, 3 a, 4 d

- Group B
- a) Bronze statues
- b) New Archaeology
- c) Potsherds
- d) Coal
- B) 1 b, 2 a, 3 c, 4 d
- D) 1 d, 2 b, 3 c, 4 a

8) Match the following.

Group A

- 1) Egyptian script
- 2) Indian Antiquary
- 3) Problem Oriented Excavation
- 4) Historical Geography
- A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
- C) 1 c, 2 b, 3 a, 4 d

Group B

- a) Burgess
- b) Champollion
- c) Wheeler
- d) Cunningham
- B) 1 b, 2 a, 3 c, 4 d
- D) 1 d, 2 b, 3 c, 4 a

- 9) Choose correct option.
  - 1: Grave diggers were interested in cultural sequence and lifestyle of archaeological site.
  - 2: Vertical excavation is undertaken only to understand cultural sequence.

Which is the correct option? (or which is the incorrect option?)

- A) Statement 1 is True / Correct and statement 2 is False / Incorrect
- B) Statement 2 is True / Correct and statement 1 is False / Incorrect
- C) Both statements are True / Correct
- D) Both statements are False / Incorrect
- 10) Choose the correct option.
  - 1: Archaeological Survey of India was founded due to the efforts of Cunningham.
  - 2: Vertical excavation is undertaken to understand the lifeways of the people of any settlement.
  - A) Statement 1 is True / Correct and statement 2 is False / Incorrect
  - B) Statement 2 is True / Correct and statement 1 is False / Incorrect
  - C) Both statements are True / Correct
  - D) Both statements are False / Incorrect

Q. 2. Short notes (any Four out of Six)

[20]

- 1) Cave Art
- 2) Carbon 14
- 3) Sir John Marshall
- 4) Ethnoarchaeology
- 5) Archaeological Mound
- 6) Dholavira

Q. 3.	Sh	ort answer questions (Any Two out	of Four)	[20]
	1)	Explain the development of archaeole	ogy in Europe.	
	2)	Explain the relation between Archaeo	ology and History.	
	3)	Give information on the types of arch	naeology.	
	4)	Explain the nature of remains of India	an chalcolithic period.	
Q. 4.	Lo	ng answer question (any One out of	Two)	[20]
	1)	Explain the contribution of Cunningh	nam to Indian archaeology.	
	2)	Explain the contribution of M. K. Dh	avalikar to Indian archaeology.	
		मराठी रूपां	तर	
सूचना	: 1)	सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.		
	2)	सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
प्र. 1.	बहु	पर्यायी प्रश्न		[20]
	1)	याने क्युनिफॉर्म लिपि सर्वप्रथम वाचर्ल	t.	
		अ) %ਿਸ਼ਸ਼	ब) बुशार्द	
		क) रोलीन्सन	ड) थॉमसन	
	2)	याने 'त्रियुग' ही संकल्पना मांडली.		
		अ) श्लिमन	ब) बुशार्द	
		क) रोलीन्सन	ड) थॉमसन	
	3)	'क्लासिकल पुरातत्त्व' या शाखेत, प्रामुख्याने	या संस्कृतीचा अभ्यास केला जातो.	
		अ) ग्रीक – रोमन	ब) इंका – ॲझटेक	
		क) मध्य आशिया	ड) दक्षिण आशिया	

							SI - 2
4)		यांनी भारताम	मध्ये नाणकशास	त्राची बै	उक घातली.		
	अ)	कनिंगहॅम	ब) प्रिन्सेप		क) मार्शल	ड) थ	ॉमसन
5)		यांनी शाह ढे	री (तक्षशीला)	चा शोध	ा लावला.		
	अ)	बुशार्द	ब) कनिंगहॅम		क) व्हिलर	ड) म	ार्शल
6)	एख जात	ाद्या अवशेषाची गे.	मोज ^ण	ग्यासाठी	पुरातत्त्वीय टेक	गडाचा सर्वोच्च बि	ांदू काढला
	अ)	लांबी	ब) रुंदी		क) खोली	ভ) ত	गडी
7)	योग्र	य जोड्या जुळवा.					
		समूह ३	म		समूह ब		
	1)	तौलनिक कालक्र	म	अ) क	ांस्य पुतळे		
	2)	इनामगाव		ब) न	व पुरातत्त्व		
	3)	दायमाबाद		क) ख	गपरे		
	4)	कार्बन – 14 का	लमापन	ड) के	ोळसा		
	अ)	1 – अ, 2 – ब, 3	− क, 4 <i>−</i> ड		ब) 1 – ब , 2	2 – अ, 3 – क, 4	_ ड
	क)	1 – क, 2 – ब, 3	– अ, 4 – ड		ड) 1 − ड , 2	2 – ब, 3 – क, 4 -	- अ
8)	योग्र	प जोड्या जुळवा.					
		समूह अ			समूह ब		
	1)	इजिप्शियन लिपि		अ)	बर्जेस		
	2)	इंडियन ॲटीक्वेरि		ब)	शांपोलियन		
	3)	प्रॉब्लेम ओरिएंटेर	इ उत्खनन	क)	व्हीलर		
	4)	ऐतिहासिक भूगोर	त	ड)	कनिंगहॅम		
	अ)	1 – अ, 2 – ब, 3	<i>-</i> क, 4 <i>-</i> ड		ब) 1 − ब , 2	2 – अ, 3 – क, 4	_ड
	क)	1 – क, 2 – ब, 3	– अ, 4 – ड		ड) 1 − ड , 2	2 – ब, 3 – क, 4 -	- अ

- 9) योग्य पर्याय निवडा.
  - 1: ग्रेव डिगर्स यांना पुरातत्त्वीय स्थळांच्या सांस्कृतिक कालक्रम आणि जीवनशैलीबद्दल रुचि असे
  - 2: निञ्चळ सांस्कृतिक कालक्रम समजावा यासाठी उदग्र उत्खनन हाती घेतले जाते.
  - अ) पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे.
  - ब) दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.
  - क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.
  - ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.
- 10) योग्य पर्याय निवडा.
  - 1: किनंगहॅम यांच्या प्रयत्नाने 'भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण खाते' ची स्थापना झाली.
  - 2: एखाद्या वसाहतींतील लोकांची जीवनशैली समजावी यासाठी उदग्र उत्खनन हाती घेतले.
  - अ) पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे.
  - ब) दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.
  - क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.
  - ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.

प्र. 2. टिपा लिहा. (6 पैकी 4 प्रश्न सोडवा)

[20]

- 1) गुहा चित्रे
- 2) कार्बन 14
- 3) सर जॉन मार्शल
- 4) एन्थोआर्किओलॉजी
- 5) पुरातत्त्वीय टेकाड
- 6) घोलाविरा

प्र. 3. लघुउत्तरी प्रश्न (4 पैकी 2 प्रश्न सोडवा)

[20]

- 1) युरोपमधील पुरातत्त्वशास्त्राचा विकास स्पष्ट करा.
- 2) पुरातत्त्वशास्त्र आणि इतिहास यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.
- 3) पुरातत्त्वशास्त्राच्या प्रकारांची माहिती द्या.
- 4) भारतीय ताम्रपाषाणयुगीन अवशेषांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र. 4. दीर्घोत्तरी प्रश्न (2 पैकी 1 सोडवा.)

[20]

- 1) कनिंगहॅम यांचे भारतीय पुरातत्त्वशास्त्रातील योगदान स्पष्ट करा.
- 2) म. के. ढवळीकर यांचे भारतीय पुरातत्त्वशास्त्रातील योगदान स्पष्ट करा.

Total No. of Pages: 2

Seat No.

M. A. (Part - I) (Semester - I) NEP 2020 Examination, April - 2025 ENGLISH

Modern Linguistics : An Introduction Sub. Code : 92638

Day and Date: Wednesday, 30/04/2025 Total Marks: 80

Time: 02:30 p.m. to 05:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- A) What is meant by Conceptual meaning?
- B) Who proposed politeness theory in terms of 'negative' and 'positive' face?
- C) What is meant by syntagmatic axes of language structure?
- D) What is meant by Direct Speech Act?
- E) Who assetrs that language is a 'mode of action'?
- F) What is a regionally distinct variety of language called?
- G) What is the non-historical description of a language?
- H) What are the two most striking characteristics of language by comparison with other codes or communication systems?
- I) When the speech event focuses more on expressing feelings and attitudes, what is the function that it performs?

1

J) What does Chomsky mean by 'performance'?

Q2)	Ansv	wer any two (out of three) in about 600 word each.	[30]
	A)	Discuss the various meaning of the word 'meaning' given by scholars.	
	B)	Write a detailed note on Speech Act Theory?	
	C)	Discuss in brief the seven types of meaning given by Leech.	
Q3)	Ansv	wer any two (out of three) in about 600 word each.	[30]
	A)	Discuss with appropriate examples of the nature and scope of linguistics.	
	B)	Write a comprehensive note on Jakobson's six elements of speech event	
		and their function.	
	C)	Evaluate the similarities and differences between Saussure's concepts 'la	
		langue' and 'la parole' and Chomsky's 'competence' and 'performance'.	
Q4)	Writ	te short notes on (any two - out of three: in about 200 words each)	[10]
	A)	Limitations of Naming Theory	
	B)	Syntagmatic and paradigmatic relations	
	C)	Co-operative Principles	

Total No. of Pages: 2

M. A. (Semester - I) Examination, April - 2025 ENGLISH

Poetry In English Upto 19th Century

Sub. Code: 92636

Day and Date: Monday, 28/04/2025 Total Marks: 80

Time: 02:30 p.m. to 05:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- A) Who is considered as the father of English Poetry?
- B) Name the shrine that visited by the pilgrims most in the context of *Canterbury Tales*.
- C) Who are the voices in Hamatreya?
- D) Who is called as 'The Sage of Concord,"
- E) In context of Emily Dickinson's poem, "Because I could not stope for Death," what does the speaker pass by during her carriage-ride with Death?
- F) What is the first title of the poem, 'Roman Elegies'?
- G) "Charles Baudelaire's Poem, ----is considered the touchstone of French symbolism."
- H) How the speaker does depict his flight from home in Arthur Rimbaud's 'Memory'?
- I) What image is symbolically employed in Goethe's 'Wanderer's Night Song'?
- J) Which poem by Arthur Rimbaud is a 'Poem of childhood without innocence'?

Q2)	Answer any two	(out of three	) in about 600	word each.
-------------	----------------	---------------	----------------	------------

[30]

- A) Discuss the characteristics of poetry written in the age of Chaucer.
- B) Define the French symbolist movement in poetry with appropriate examples of its major contributor's works.
- C) "Friedrich Holderlin offen employs the intermingling themes of classical Greek and Christian in his poetry." Justify your views.

Q3) Answer any two (out of three) in about 600 word each.

[30]

- A) What is the main theme of Chaucer's prescribed poem, 'From the Knight's Tale' [The Temple of Mars].
- B) Consider Ralph Waldo Emerson as a Transcedental poet with reference to the poems you have studied.
- C) Evaluate the theme of death used in Goethe's poems that you have studied.

Q4) Write short notes on (any two - out of three: in about 200 words each) [10]

- A) The stages of Germen romanticism.
- B) The theme of death in Emily Dickinson's "A Bird came down the Walk".
- C) Use of colour symbolism and mystical pattern of hidden meaning in 'Vowels'.

Total No. of Pages: 2

Seat No.

M.A. (Semester -II) Examination, May-2025 ENGLISH

British Neoclassical and Romantic Literature

Sub. Code: 93582

Day and Date: Friday, 09/05/2025 Total Marks: 80

Time: 10:30 a.m. to 01:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- 1) What is the first run period of *The Spectator*, a periodical?
- 2) What is the narrative method of *The Spectator*?
- 3) According to Joseph Addison, Who are the parents of humour?
- 4) Mention the forms of John Dryden's 'Absalom and Achitophel'.
- 5) Who has created a pleasure dome in Xanadu in S. T. Coleridge's 'Kubla Khan'?
- 6) What poems of the Romantic period are referred to as "two of the glories of English literature"?
- 7) What was the initial title of Oliver Goldsmith's *She Stoops to Conquer*?
- 8) Who plans to marry his daughter Kate to the son of his friend Sir Charles Marlow in Oliver Goldsmith (1728-74) *She Stoops to Conquer*?
- 9) What is the name of Heathcliff's son in Emily Brontë's Wuthering Heights?
- 10) Who is the mother of Catherine Linton in Emily Brontë's Wuthering Heights?

Q2)	Ansv	wer any two (out of three) in about 600 words each.	[30]
	1)	Bring out the features of neoclassical poetry with appropriate examples.	
	2)	Write a detailed note on British gothic fiction of Romantic time.	
	3)	Discuss the themes of Oliver Goldsmith's She Stoops to Conquer.	
Q3)	Ansv	wer any two (out of three) in about 600 words each.	[30]
	1)	Explain the various ideas of John Milton's poetic works presented in	
		Samuel Johnson's <i>Life of Milton</i> .	
	2)	Explain the role of Nelly Dean in Emily Brontë's Wuthering Heights.	
	3)	What is the idea of S. T. Coleridge's 'Kubla Khan'?	
Q4)	Writ	te short notes on the following. (any two)	[10]
	1)	Joseph Addison's idea of comedy	
	2)	Use of an allegory in John Dryden's 'Absalom and Achitophel'.	

The supernatural element in Wuthering Heights.

3)

Seat No.

Total No. of Pages: 4

MAR_APR 2025 SUMMER EXAMINATION

4470 Master of Arts

Sub. Name: Early India (from the beginning to 3 rd Century B.C.) Sub. Code: 92711

Day and Date: MAY ,05-05-2025 Total Marks: 80

Time: 10:30 AM To 01:30 PM

Instructions: 1. All questions are compulsory

2. Figures to the right indicate full marks

Special Inst.: All questions carry equal marks.

Q1) A. Choose correct alternative योग्य पर्याय निवडा.

[12]

- i. Polished stone tools are the highlight of.....period. पॉलिश केलेली गुळगुळीत दगडी हत्यारे हे -----काळाचे वैशिष्ट्य होय.
  - A. Paleolithic पुराश्मयुगीन
  - B. Mesolithic मध्याश्मयुगीन
  - C. Neolithic नवाश्मयुगीन
  - D. Chalcolithic ताम्रपाषाणयुगीन
- ii. Harappan Open air stadium is discovered from.....हडप्पाकालीन खुले ऋीडांगण----
  - A. Mohenjo-Daro मोहेनजोदडो
  - B. Lothal लोथल
  - C. Dholavira धोलाविरा
  - D. Kalibangan कालीबंगन
- iii. .....is considered as the origin of Indian Classical Music. -----ला भारतीय शास्त्रीय संगीताचे मूळ मानले जाते.
  - A. Rigveda ऋग्वेद
  - B. Yajurveda यजुर्वेद
  - C. Samaveda सामवेद
  - D. Atharvaveda अथर्ववेद
- iv. Aryasatya' is a highlight of......philosophy. 'आर्यसत्य' हे ------तत्वज्ञानाचे वैशिष्ट्य आहे.
  - A. Buddhist बौद्ध
  - B. Jain जैन
  - C. Shaiv शैव
  - D. Vaishnav वैष्णव
- v. .....mahajanpada was situated in Maharashtra.-----हे महाजनपद महाराष्ट्रात वसलेले होते.
  - A. Avanti अवंती
  - B. Vatsa वत्स

[1] P.T.O.

C. Ashmak-Mulak अश्मक-मूलक D. . Kamboj कांबोज vi. The Four-Lion statue of Ashoka's pillar was discovered from.......अशोकस्तंभावरील 'चार सिंहाचा पुतळा'------येथून सापडला. A. Sanchi सांची B. Vidisha विदिशा C. Sarnath सारनाथ D. Mathura मथुरा Match the pairs with four alternatives. जोड्या जूळवा चार पर्यायासह. [2] Group 2 Group 1 1. Ashmound राखेचे ढिगारे a. Chalcolithic ताम्रपाषाणयुग 2. Inamgaon इनामगाव b. Neolithic नवाश्मयुग 3. Chudakarma चुडाकर्म c. Samskara संस्कार 4. Ashtangmarg अष्टांगमार्ग d. बौद्ध धर्म A. 1-a, 2-b, 3-c, 4-d B. 1-b, 2-a, 3-c, 4-d C. 1-c, 2-b, 3-a, 4-d D. 1-d, 2-b, 3-c, 4-a Match the pairs with four alternatives. जोड्या जूळवा चार पर्यायासह. [2] Group 2 Group 1 1. Rakhigadhi राखीगढी a. Monarchical राजसत्ताक 2. Revolution ऋांती b. Neolithic नवाश्मयुग 3. Vaishali वैशाली c. Republic प्रजासत्ताक 4. Mauryan dynasty मौर्य d. Harayana हरयाणा घराणे A. 1-a, 2-b, 3-c, 4-d B. 1-b, 2-a, 3-c, 4-d C. 1-c, 2-b, 3-a, 4-d D. 1-d, 2-b, 3-c, 4-a 1. The Harappan city of Dholavira is located in Rajasthan. धोलाविरा हे हडप्पाकालीन [2] शहर राजस्थानमध्ये वसलेले आहे. 2. Gautam Buddha propounded the philosophy of Anenkantvada. गौतम बुद्ध यांनी

B.

C.

D.

- अनेकांतवादाचे तत्वज्ञान सांगीतले.
  - A. Statement 1 is True/Correct and Statement 2 is False/Incorrect पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे
  - B. Statement 2 is True/Correct and Statement 1 is False/Incorrect दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.
  - C. Both Statements are True/Correct दोन्ही विधाने योग्य आहेत.

[2] P.T.O.

- D. Both Statements are False/Incorrect दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.
- E. 1. Licchavi was a monarchical mahajanapada. लिच्छवी हे राजसत्ताक महाजनपद होते. [2]
  - 2. Ashoka propagated his dhamma through edicts. अशोकाने आपल्या धम्माचा प्रचार आलेखाद्वारे केला.
    - A. Statement 1 is True/Correct and Statement 2 is False/Incorrect पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे
    - B. Statement 2 is True/Correct and Statement 1 is False/Incorrect दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.
    - C. Both Statements are True/Correct दोन्ही विधाने योग्य आहेत.
    - D. Both Statements are False/Incorrect दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.
- Q2) Write short note (any four out of six) टिपा लिहा (सहापैकी कोणत्याही चार वर)

[20]

- a. Ashmounds राखेचे ढिगारे
- **b.** Dholavira धोलावीरा
- c. Position of women in Early Vedic period पूर्व वैदिक काळातील स्त्रियांची परिस्थिती
- d. Ashtangmarga अष्टांगमार्ग
- e. Kashi-Kosal Mahajanpada काशी-कोसल महाजनपद
- f. Junagadh edicts जुनागाढ आलेख

Q3) Answer Short answer questions (any Two out of Four) खालीलपैकी लघुत्तरी प्रश्न [20] सोडवा (चारपैकी कोणतेही दोन)

- **a.** Explain the highlights of Mesolithic India. मध्याश्मयुगीन भारताची ठळक वैशिष्ठ्ये स्पष्ट करा.
- **b.** Give information on Harappan economy. हडप्पा संस्कृतीच्या अर्थव्यवस्थेची माहिती द्या.
- **c.** Give information on Monarchical mahajanapadas राजसत्ताक महाजनपदे यांच्याबद्दल माहिती द्या.
- **d.** Explain the philosophy of the Jains जैन तत्वज्ञान स्पष्ट करा.

Q4) Answer Long answer questions (any One out of Two) खालीलपैकी दीर्घोत्तरी प्रश्न [20] सोडवा. (दोनपैकी कोणताही एक)

Explain the prehistoric life.
 प्रागऐतिहासिक जीवन स्पष्ट करा.

[3] P.T.O.

b. Give information on Mauryan Central administration. मौऱ्यांच्या केंद्रीय प्रशासनाची माहिती द्या.

End Of Question Paper

Important Note for Chief Exam Officer / SRPD Coordinator / Sr Supervisor/ Student -

This Question Paper may be distributed for following Subjects as common code. सदरची प्रश्नपत्रिका खालील विषयांकरिता वितरित करता येईल.

1] (4470) Master of Arts - NEP2020-2.0 (92711) Early India (from the beginning to 3 rd Part 1 SEM 1 Century B.C.)

Seat	
No	

M.A. (Part – I) (Semester - II) (NEP)

Examination, May–2025 History Making of 19 th Century Maharashtra Sub. Code: 93639 Day and Date: Tuesday, 06/05/2025 Total Marks: 80										
Time: 2.30 p.m. to 5.30 p.m.						100011110				
Instructions: 1) All Questions are Compulsory. 2) All questions carry equal marks.							>			
Q. 1)	M	ultiple ch	oice (	questi	ons.					(20)
	Cł	noose cori	rect a	alterna	ative					
	1)	The male	e slav	e was	called as.					
		a) Poraga	a			b) Kur	nabin			
		c) Das				d) Das	i			
	2) Panchayat system was started in									
		a) Mahar	rashtr	a		b) Ker	al			
		c) Tamil	Nadu	1		d) Kar	nataka			
	3) Was the governor of Mumbai area.									
		a) Elphin	istone	2		b) Red	[			
		c) Manro	)			d) Mil	1			
4) The abolition of Sati Act was passed is										
		a) 1829				b) 183	0			
		c) 1831				d) 183	2			
	5)	Bombay	mill	and as	sociation v	was fou	nded in			
		a) 1890				b) 189	1			
		c) 1892				d) 189	3			
	6) Naryan Meghaji Lokhande was born in									
		a) Ratnag	giri			b) Tha	ne			
		c) Mumb	oai			d) Pun	e			

7) Match the following

Group I

a) Revenue officer

b) Judicial reform

c) Arms Act

d) Collector of Satara Division

Group II

a) Grant Duff

b) Warren Hastings

c) Lord Cornwallis

d) Patil

1) a-d, b-c, c-b, d-a

2) a-a, b-b, c-c, d-d

3) a-b, b-a, c-d, d-c

4) d-a, c-b, b-c, a-d

8) Match the following

Group I

a) Deshache Dushman

b) Anatha Dosh Pariharak mandal

c) Bhishkrut Hitakarini Sabha

d) Anatha Balikashram Mandali

Group II

a) Maharshi Karve

b) Dr. Ambedkar

c) Gopalbuva Valangkar

d) Dinkarro Javalkar

1) a-d, b-c, c-b, d-a

2) a-a, b-b, c-c, d-d

3) a-b, b-a, c-d, d-c

4) d-a, c-b, b-c, a-d

- 9) Choose correct option
  - 1) The Scottish Missionary Society came to Mumbai in 1822.
  - 2) Ahmednagar is the main centre of the American Marathi Mission.
    - 1) State 1 is Ture
    - 2) Statement 2 is true.
    - 3) Both statements are true.
    - 4) Both Statements are false.
- 10)1) Maharshi Karve founded Women's University (SNDT)
  - 2) Pandita Ramabai founded 'Arya Mahila Samaj'.
    - 1) Statement 1 is true.
    - 2) Statement 2 is true.
    - 3) Both statements are true.
    - 4) Both statements are false

Q.2)	Write short notes on any four of the following	(20)
	1) Caste system	
	2) Gulamgiri	
	3) Pringle's revenue reform acts	
	4) Maharshi Dhondo Keshav Karve	

- 5) Pandita Ramabai
- 6) Narayan Meghaji Lokhande

Q.3) Write short answer on any two of all following

(20)

- 1) Give information about industrial activities in Maharashtra during 19th century.
- 2) Explain the features of Rayatwari system.
- 3) Give an overview of the works of Christian Missionaries.
- 4) Write information about textile mill industry.

Q.4) Write long answer on any one of the following.

(20)

- 1) Explain the agriculture in Maharashtra during early 19th century.
- 2) Discuss the causes and effects of commercialisation of agriculture in Maharashtra.

मराठी रुपांतर

सूचना :1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) बहुपर्याय प्रश्न

योग्य पर्याय निवडा.		(20)
1) पुरुष गुलामास म्हणत अस	ते.	
अ) पोरगा	ब) कुणबीण	
क) दास	ड) दासी	
2) पंचायत पद्धती येथे सुरु हो	ती.	
अ) महाराष्ट्र	ब) केरळ	
क) तमिळनाडू	ड) कर्नाटक	
3) हा मुंबई इलाख्याचा गर्व्हनर	होता.	
अ) एलफिस्टन	ब) रेड	
क) मन्रो	ड) मिल	
4) मध्ये संतीबदीचा कायव	दा पास झाला.	
अ) 1829	ब) 1830	
क) 1831	ভ) 1832	
5) "Bombay mill and Association	on" ची स्थापना मध्ये केली.	
अ) 1890	ब) 1891	
क) 1892	ভ) 1893	
6) नारायण मेघाजी लोखंडे यांचा जन्म.	येथे झाला.	
अ) रत्नागिरी	ब) ठाणे	
क) मुंबई	ड) पुणे	

7) जोड्या जुळवा

गट -1

- अ) महसूल अधिकारी
- ब) न्यायालयीन सुधारणा
- क) आर्म्स ॲक्ट
- ड) सातारा विभागाचा कलेक्टर

गट -2

- अ) ग्रँट डफ
- ब) वॉरन हेस्टिंग्ज
- क) लॉर्ड कॉर्नवालिस
- ड) पाटील
- 1) अ-ड, ब-क, क-ब, ड-अ
- 2) अ-अ, ब-ब, क- क, ड-ड
- 3) अ-ब, ब-अ, क-ड, ड-क
- 4) ड-अ, क-ब, ब-क, अ-ड

8) जोड्या जुळवा

गट -1

- अ) देशाचे दुश्मन
- ब) अनाथ दोष परिहारक मंडळी
- क) बहिष्कृत हितकारिणी सभा
- ड) अनाथ बलिकाश्रम मंडळी

गट -2

- अ) महर्षी कर्वे
- ब) डॉ. आंबेडकर
- क) गोपाल बुवा वलंगकर
- ड) दिनकरराव जवळकर

- 1) अ-ड, ब-क, क-ब, ड-अ
- 2) अ-अ, ब-ब, क- क, ड-ड
- 3) अ-ब, ब-अ, क-ड, ड-क
- 4) ड-अ, क-ब, ब-क, अ-ड

9) योग्य विधान निवडा.

- 1) 1822 मध्ये स्कॉटिश मिशनरी सोसायटी मुंबईत आली.
- 2) अमेरिकन मराठी मिशनचे प्रमुख केंद्र अहमदनगर (सध्याचे अहिल्यानगर) येथे आहे.
  - 1) पहिले विधान योग्य आहे.
  - 2) दुसरे विधान योग्य आहे.
  - 3) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.
  - 4) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.

10	))1) महर्षा कर्वनी महिला विद्यापीठाची (SNDT) स्थापना केली.	
	2) पंडित रमाबाई यांनी आर्य महिला समाजाची स्थापना केली.	
	1) पहिले विधान योग्य आहे.	
	2) दुसरे विधान योग्य आहे.	
	3) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.	
	4) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.	
Q.2)	खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टिपा लिहा.	(20)
	1) जातीव्यवस्था	
	2) गुलामगिरी	
	3) प्रिंगेलच्या महसूल सुधारणेचे फायदे	
	4) महर्षी धोंडो केशव कर्वे	
	5) पंडिता रमाबाई	
	6) नारायण मेघाजी लोखंडे	
Q.3)	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.	(20)
	1) 19व्या शतकातील महाराष्ट्रातील उद्योगधंद्याची माहिती सांगा.	
	2) रयतवारी पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	
	3) ख्रिश्चन मिशन यांनी केलेल्या कार्याचा आढावा घ्या.	
	4) कापडगिरणी उद्योगाची माहिती लिहा.	
Q.4)	खालीलपैकी कोणत्याही एकावर दीर्घोत्तरी उत्तर लिहा.	(20)
	1) 19व्या शतकाच्या सुरुवातीस महाराष्ट्रातील शेती व्यवसाय स्पष्ट करा.	
	2) महाराष्ट्रातील शेतीच्या व्यापारीकरणाची कारणे व परिणामांबद्दल चर्चा करा.	

Seat	SP - 238
No.	Total No. of Pages: 6

M.A. (Part – I) (Semester – II) (NEW) (NEP) Examination – MAY 2025 HISTORY INUTITUTIONS UNDER THE MARATHAS

	INUTITUT	TIONS UND	ER THE MA	RATHAS	
		Sub. Code	e: 93638		
	• •			Total Marks	s : 80
ction	: 1) All questi	ions are compul	sory.		
	2) All questi	ions carry equal	marks.		
	_				[20]
1)			·		
	a) Allaudin	b) Jaysingh	c) Mansingh	d) Malik Ambar	
2)	Maratha rule e	ended in	·		
	a) 1818	b) 1819	c) 1820	d) 1821	
3)	Shivaji Mahar	raj created a new	posti	n 1647.	
	a) Sarnobat	b) Sachiv	c) Mantri	d) Amatya	
4)	Shivaji Mahar	raj created	factories.		
	a) 18	b) 19	c) 20	d) 21	
5)	was	s the last unit of a	administration.		
	a) Central	b) Pramince	c) Subha	d) Village	
	(ction Mu Cho 1) 2) 3)	nd Date: Monday, 0 2 02.30 pm to 05.30 p ction: 1) All questi 2) All questi Multiple choice questi 1) firs a) Allaudin 2) Maratha rule eand a) 1818 3) Shivaji Maharaa) Sarnobat 4) Shivaji Maharaa) 18 5) was	Sub. Code and Date: Monday, 05/05/2025 a 02.30 pm to 05.30 pm. ction: 1) All questions are compul 2) All questions carry equal Multiple choice questions. Choose correct alternative. 1) first started Guerilla a) Allaudin b) Jaysingh 2) Maratha rule ended in a) 1818 b) 1819 3) Shivaji Maharaj created a new a) Sarnobat b) Sachiv 4) Shivaji Maharaj created a) 18 b) 19 5) was the last unit of a	Sub. Code: 93638 and Date: Monday, 05/05/2025 a 02.30 pm to 05.30 pm. ction: 1) All questions are compulsory. 2) All questions carry equal marks. Multiple choice questions. Choose correct alternative. 1) first started Guerilla war system. a) Allaudin b) Jaysingh c) Mansingh 2) Maratha rule ended in a) 1818 b) 1819 c) 1820 3) Shivaji Maharaj created a new post i a) Sarnobat b) Sachiv c) Mantri 4) Shivaji Maharaj created factories. a) 18 b) 19 c) 20 5) was the last unit of administration.	rotal Marks 202.30 pm to 05.30 pm. ction: 1) All questions are compulsory. 2) All questions carry equal marks. Multiple choice questions. Choose correct alternative. 1) first started Guerilla war system. a) Allaudin b) Jaysingh c) Mansingh d) Malik Ambar 2) Maratha rule ended in a) 1818 b) 1819 c) 1820 d) 1821 3) Shivaji Maharaj created a new post in 1647. a) Sarnobat b) Sachiv c) Mantri d) Amatya 4) Shivaji Maharaj created factories. a) 18 b) 19 c) 20 d) 21

- Vinjaneshwara wrote the book " ". 6)
  - a) Shukraniti
- b) Bharat
- c) Shivaji
- d) Mitakshara

7) Match the following.

Group 1	Group 2
a) Shephered (Dhangar)	a) Maintance of temple
b) Oil Churner (Teli)	b) Flower business
c) The gardener	c) Supply of oil
d) Gurav	d) Goat-sheep breading business

a)
$$a - d$$
, $b - c$, $c - b$, $d - a$

b)
$$a - a$$
, $b - b$, $c - c$, $d - d$

c)
$$a - b$$
, $b - c$, $c - a$, $b - d$

a)
$$a - d$$
, $b - c$, $c - b$, $d - a$
b) $a - a$, $b - b$, $c - c$, $d - d$
c) $a - b$, $b - c$, $c - a$, $b - d$
d) $a - d$, $b - c$, $d - a$, $c - b$

8)		Group 1		Group 2
	a)	Idea of female wealth	a)	Poraga
	b)	Slave traders	b)	Batik
	c)	Slave women	c)	Hede
	d)	Male slave	d)	Vidnyaneshwar

a)
$$a - d$$
, $b - c$, $c - b$, $d - a$ b) $a - a$, $b - b$, $c - c$, $d - d$

b)
$$a - a, b - b, c - c, d - d$$

c)
$$d - a$$
, $c - b$, $b - b$, $a - d$

c)
$$d - a$$
, $c - b$, $b - b$, $a - d$ d) $b - c$, $d - a$, $a - d$, $c - b$

- 9) Choose correct option.
  - 1) Gurucharitra is an important book among the teyts of the Datta Sampradaya.
  - 2) Vithal of Pandarpur is the worshipped daily of varkari sect.
  - a) Statement 1 is True
- b) Statement 2 is True
- c) Both statements are True
- d) Both statements are false
- 10) 1) Gurunanak founded Islam religion.
  - 2) Bahamani dynasty was founded in 1350.
  - a) Statement 1 is True
- b) Statement 2 is True
- c) Both statements are True
- d) Both statement are False

Q. 2. Write short notes on any 4 of the following

[20]

- 1) Maratha Confederacy.
- 2) Praminial administration system.
- 3) Caste system.
- 4) Gulamgiri.
- 5) Vethbigari.
- 6) Mahanubhav sect.

Q. 3. Write short answers on any two of the following.

[20]

- 1) Explain the objectives of Swarajya establisted by Chhatrapati Shivray.
- 2) Explain the characteristics of asthapradhan mandal of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
- 3) Explain the position of women during the Maratha period.
- 4) Write a detailed account of the infuluence of Islam on India.

Q. 4. Write long answer on any one of the following.

[20]

- 1) Explain the village administration of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
- 2) Write detailed information about the development of Maharashtra Dharma.

मराठी रूपांतर

सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

	2)	) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.			
ਸ. 1.	बहु	पर्यायी प्रश्न.			[20]
	योग	य पर्याय निवडा.			
	1)	गनिमी कावा पद्धती प्रथम य	ांनी सुरू केली.		
		अ) अल्लाउद्दीन	ब) जयसिंग		
		क) मानसिंग	ड) मलिक अंबर		
	2)	साली मराठ्यांची सत्ता संप्	पृष्टात आली.		
		अ) 1818	ब) 1819		
		क) 1820	ड) 1821		
	3)	इ.स. 1647 मध्ये शिवाजी महाराजांनी _	हे नवीन प	द निर्माण केले.	
		अ) सरनौबत	ब) सचिव		
		क) मंत्री	ड) अमात्य		
	4)	शिवाजी महाराजांनी कारर	वाने निर्माण केले.		
		अ) 18 ब) 19	क) 20	ভ) 21	
	5)	हा प्रशासनातील सर्वात शेव	टचा घटक होता.		
		अ) केंद्र	ब) प्रांत		
		क) सुभा	ड) खेडे		
	6)	विज्ञानेश्वराने हा ग्रंथ लिहित	ला.		
		अ) शुक्रनीती	ब) भारत		
		क) शिवाजी	ड) मिताक्षरा		

7) योग्य जोड्या जुळवा.

गट 1	गट 2
अ) धनगर	अ) मंदिरांची देखभाल
ब) तेली	ब) फुलांचा व्यवसाय
क) माळी	क) तेलाचा पुरवठा करणे
ड) गुरव	ड) शेळी, मेंढी पालनाचा व्यवसाय

8)	गट 1	गट 2
	अ) स्त्रीधनाची कल्पना	अ) पोरगा
	ब) गुलामांचा व्यापार करणाऱ्यांना	ब) बटिक
	क) गुलाम स्त्री	क) हेडे
	ड) पुरुष गुलाम	ड) विज्ञानेश्वर

$$a)3-3$$
  $a-a$ $a-a$ $s-s$

9) योग्य विधान निवडा.

- 1) दत्तसंप्रदायामधील ग्रंथामध्ये 'गुरुचरित्र' हा महत्वाचा ग्रंथ आहे.
- 2) पंढरपुरचा विठ्ठल हे वारकरी पंथाचे आराध्य दैवत आहे.
- अ) पहिले विधान योग्य आहे. ब) दुसरे विधान योग्य आहे.
- क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत. ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.

	10)	योग्य विधान निवडा.		
		1) गुरूनानक यांनी इस्लाम धर्माची स्थाप	ना केली.	
		2) इ. स 1350 मध्ये बहामनी घराण्याची	स्थापना झाली.	
		अ) पहिले विधान योग्य आहे.	ब) दुसरे विधान योग्य आहे.	
		क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.	ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.	
ਸ਼. 2.	खा	लील पैकी कोणत्याही चारवर टिपा लि	ाहा.	[20]
	1)	मराठा मंडळ.		
	2)	प्रातिय शासन व्यवस्था.		
	3)	जातीव्यवस्था.		
	4)	गुलामगिरी.		
	5)	वेठबिगारी.		
	6)	महानुभाव पंथ.		
			,	
ਸ਼. 3.	खा	लीलपैकी कोणत्याही दोनवर लघु उत्तरे	र लिहा.	[20]
	1)	छत्रपती शिवरायांनी स्थापना केलेल्या स्व	राज्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.	
	2)	छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या अष्टप्रधान	मंडळाची वैशिष्ट्ये विशद करा.	
	3)	मराठा काळातील स्त्रियांचे समाजातील स्व	थान स्पष्ट करा.	
	4)	इस्लाम धर्मियांच्या भारतावरील प्रभावाब	ाबत सविस्तर माहिती लिहा.	
ਸ਼. 4.	खा	लीलपैकी कोणत्याही एकवर दीर्घोत्तरी	उत्तर लिहा.	[20]
	1)	छत्रपती शिवाजी महाराजांची ग्रामप्रशासन	। व्यवस्था स्पष्ट करा.	
	2)	महाराष्ट्र धर्माच्या विकासाबद्दल सविस्तर	माहिती लिहा.	

Total No. of Pages: 6

Seat	
No.	

M. A. (Part - I) (Semester -II) (NEP) Examination, May-2025 HISTORY

					LAUIIII	HISTO		·		
				Ja 4 °ama					`	
	National Movement in India (1905 - 1947) Sub. Code: 93640									
					Sub	. Coae	: 93	0040		
Dav	and l	Date:	:Wed	nesdav.	07/05/202	25		AV	Total Marks	: 80
•				ը 05:30 դ						
Inst	ructio	ons:	1)	All que	estions ar	e compu	ılsor	y.		
			2)	All que	estions ca	rry equa	al m	arks.		
			3)	Figures	s to the ri	ght indi	cate	full marks.		
() 1)	Made	tinlo.	ahaid	a gyasti	one Char		a a t a	Itamativa		[20]
QI)		_				ose corre		lternative.	20	[20]
	1)	Mah	atma	Gandhi	went to _		_ to	practice law in 189	93.	
		A)	Eng	land			B)	France		
		C)	Ame	erica			D)	Africa		
	2)	The	Cong	ress Wor	king Con	nmittee p	oasse	ed a resolution at it	s meeting at _	
		A)	War	dha			B)	Calcutta		
		C)	Mad	lras			D)	Bangalore		
	3)	Lom	anya	Tilak wa	ıs impriso	ned for	six y	ears at	jail.	
		A)	Man	ıdalay			B)	Yerawada		
		C)	And	aman			D)	Mumbai		
	4)	,			rote the be	ook 'The	ŕ	onomic History of	India'.	
	•,	A)	Dad	– Was Wa abhai Na				Justice Ranade		
					v					
		C)	Kon	neshchan	dra Dutt		D)	Hobson		

5)		laid the foundation of I	سمانه س	Economics
5)		laid the foundation of I	naian	Economics.
	A)	Justice Ranade		
	B)	Dadabhai Naoroji		
	C)	M. A. Butch		
	D)	Hiren Mukherjee		
6)		was the President of th	e Con	agress session of December 1929.
	A)	Subhash Chandra Bose		
	B)	Pandit Nehru		
	C)	Mahatma Gandhi		
	D)	Lala Lajpat Rai		
7)	Mat	ch the following.		
		Group 1		Group 2
	1)	Hindu Patriot newspaper	A)	Madras
	2)	Hindu newspaper	B)	Bengal
	3)	The People newspaper	C)	Maharashtra
	4)	Kesari newspaper	D)	Punjab
	A)	1-C), 2-B), 3-A), 4-D)	B)	1-A), 2-D), 3-C), 4-B)
	C)	1-D), 2-C), 3-B), 4-A)	D)	1-B), 2-A), 3-D), 4-C)
8)	Mat	ch the following.		
		Group 1		Group 2
	1)	Inquilab newspaper	A)	Shripad Amrit Dange
	2)	Socialist newspaper	B)	Ghulam Hussain
	3)	Navyug newspaper	C)	Subhash Chandra Bose
	4)	Indian struggle	D)	Muzaffar Ahmed
	A)	1-D), 2-C), 3-A), 4-B)	B)	1-B), 2-A), 3-D), 4-C)
	C)	1-A) 2-B) 3-C) 4-D)	D)	1-C) 2-D) 3-B) 4-A)

	9)	Choose the correct statement/option.					
		State	ement 1: According to Pandit Nehru, 'the next-dated check of an insolvent bank.'				
		State	ement 2: According to Dr. Pattabhisitaramaiah, 'The stillborn infant the British Cabinet is the Cripps Scheme.'	t of			
		A)	First statement is correct and Second statement is incorrect.				
		B)	Second statement is correct and First statement is incorrect.				
		C)	Both the statements are correct.				
		D)	Both the statements are incorrect.				
	10)	Choo	ose the correct statement/option.				
		Statement 1: The Home Rule League was founded in September					
		State	ement 2: Satishchandra Mukherjee is the editor of English newspaper Dawn.				
		A)	First statement is correct and Second statement is incorrect.				
		B)	Second statement is correct and First statement is incorrect.				
		C)	Both the statements are correct.				
		D)	Both the statements are incorrect.				
Q2)	Writ	te not	res. (Any 4)	[20]			
	1)	Char	ndrashekhar Azad				
	2)	Cam	bridge Thought				
	3)	Chandrashekhar Azad					
	4)	Salt Satyagraha					
	5)	Khil	afat movement				
	6)	Chat	u : Sutri of Lokmanya Tilak				

Q3) Short answer questions. (Any 2) [20]

- 1) Explain the achievements of Azad Hind Sena.
- 2) Give an account of the work of revolutionaries in Bengal.
- 3) Explain the course of non-cooperation movement.
- 4) Examine the workings of the Home Rule Movement.

Q4)	Long	g answer questions. (Any 1)	[20]
	1)	Discuss the nationalist approach.	
	2)	Review the work done by the revolutionaries of N	Maharashtra in the Indian
		freedom movement.	
		मराठी भाषांतर	
सूचन	T	ः 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.	
		2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.	
		3) उजवीकडील बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.	
Q1)	बहुपर	र्यायी प्रश्न. योग्य पर्याय निवडा.	[20]
	1)	1893 साली विकली व्यवसायासाठी महात्मा गांधी	येथे गेले.
		अ) इंग्लंड ब) फ्रान्स	
		क) अमेरिका इ) आफ्रिका	
	2)	काँग्रेस वर्किंग कमिटीने येथील बैठकीत चले	जाव ठराव पास केला.
		अ) वर्धा ब) कलकत्ता	
		क) मद्रास ड) बंगलोर	
	3)	लो. टिळकांना सहा वर्षे येथे तुरुंगात ठेवले होते.	
		अ) मंडाले ब) येरवडा	
		क) अंदमान ड) मुंबई	
	4)	'The Economic History of India' हा ग्रंथ	यांनी लिहिला.
		अ) दादाभाई नौरोजी ब) न्यायमूर्ती	रानडे
		क) रोमेशचंद्र दत्त ड) हॉबसन	
	5)	यांनी Indian Economics चा पाया घातल	т.
		अ) न्यायमूर्ती रानडे ब) दादाभाई	नौरोजी

क) एम. ए. बुच

ड) हिरेन मुखर्जी

6)	डिसेंब	ार 1929च्या काँग्रेस अधिवेशनाचे अध्य	यक्ष -	हे होते.	
	अ)	सुभाषचंद्र बोस	ৰ)	पंडित नेहरू	
	क)	महात्मा गांधी	ड)	लाला लजपतराय	
7)	योग्य	जोड्या जुळवा			
		गट 1		गट 2	
	1)	हिंदू पेट्रीयट	अ)	मद्रास	
	2)	हिंदू	ब)	बंगाल बंगाल	
	3)	द पिपल	क)	महाराष्ट्र	
	4)	केसरी	ड)	पंजाब	
	अ)	1-क), 2-ब), 3-अ), 4-ड)	ৰ)	1-अ), 2-इ), 3-क), 4-ब)	
	क)	1-ड), 2-क), 3-ब), 4-अ)	ड)	1-ब), 2-अ), 3-ड), 4-क)	
8)	योग्य	जोड्या जुळवा			
		गट 1		गट 2	
	1)	इन्कलाब	अ)	श्रीपाद अमृत डांगे	
	2)	सोशालीस्ट	ब)	गुलाम हुसेन	
	3)	नवयुग	क)	सुभाषचंद्र बोस	
	4)	इंडियन स्ट्रगल	ड)	मुझफ्फर अहमद	
	अ)	1-ड), 2-क), 3-अ), 4-ब)	ब)	1-ब), 2-अ), 3-ड), 4-क)	
	क)	1-अ), 2-ब), 3-क), 4-ड)	ड)	1-क), 2-ड), 3-ब), 4-अ)	
9)	योग्य	विधान निवडा.			
	विधा	न 1 : पंडित नेहरूंच्या मते, 'दिवाळे	निघ	ालेल्या बँकेचा पुढील तारखेचा चेक'	
	विधा	न 2 : डॉ. पट्टाभिसितारामय्या यांच्या	मते	'मृतावस्थेत जन्माला आणलेले ब्रिटीश	
		मंत्रीमंडळाचे अर्भक म्हणजे क्रि	प्स य	ग्रोजना होय.'	
	अ)	पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे	विध	गान अयोग्य आहे.	
	ৰ)	दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले	विध	गान अयोग्य आहे.	
	क)	दोन्ही विधाने योग्य आहेत.			
	ड)	दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.			DTO
		-			P.T.O.

5

10)	योग्य विधान निवडा.	
	विधान 1 : होमरूल लीगची स्थापना सप्टेंबर 1916 मध्ये झाली.	
	विधान 2 : डॉन या इंग्रजी पत्राचे संपादक सतीशचंद्र मुखर्जी होय.	
	अ) पहिले विधान योग्य आहे आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे.	
	ब) दुसरे विधान योग्य आहे आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.	
	क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.	
	ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.	
Q2) टिपा	लिहा. (कोणत्याही चार)	[20]
?)	चंद्रशेखर आझाद	
?)	केम्ब्रिज विचारप्रवाह	
3)	चंद्रशेखर आझाद	
٨)	मिठाचा सत्याग्रह	
५)	खिलाफत चळवळ	
६)	लोकमान्य टिळकांची चतुःसुत्री	
Q3) लघुर	तरी प्रश्न. (कोणतेही दोन सोडवा)	[20]
?)	आझाद हिंद सेनेची कामगिरी स्पष्ट करा.	
?)	बंगालमधील क्रांतिकारकांच्या कार्याची माहिती द्या.	
3)	असहकार चळवळीची वाटचाल स्पष्ट करा.	
४)	होमरूल चळवळीच्या कार्याचे परीक्षण करा.	
Q4) दीर्घो	त्तिरी प्रश्न. (कोणताही एक)	[20]

ब) भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत महाराष्ट्रातील क्रांतिकारकांनी केलेल्या कार्याचा आढावा घ्या.

अ) राष्ट्रवादी दृष्टीकोनाची चर्चा करा.

Seat No.

Total No. of Pages: 3

MAR_APR 2025 SUMMER EXAMINATION

4470 Master of Arts

Sub. Name: Rise of Nationalism in India(1885-1905) Sub. Code: 93641

ū		Oate: MAY ,08-05-2025 30 PM To 04:00 PM	Total Mar	ks: 40
Instruc	ctio	ons: 1. All questions are compuls 2. Figures to the right indica		
Q1) A.		Answer the following questions by पर्याय निवडा.	choosing correct options. खालील प्रश्नांसाठी योग्य	[6]
	i.	Till 1905 Indian National Congrelleaders.	ess was under the leadership of	
			नेत्यांच्या नेतृत्वात काम करत होती.	
		A. Socialist समाजवादी		
		B. Moderates मवाळवादी		
		C. Extremist जहालवादी		
		D. Communist साम्यवादी		
	ii.	studied extensively at	pout poverty of India.	
		भारताच्या दरिद्रीकरणाचा विशेष अभ्यास	यांनी केला होता.	
		A. Dadabhai Mehta दादाभाई मेहता		
		B. Dadabhai Nauroji दादाभाई नौरे		
		C. Dadasaheb Phalke दादासाहेब		
		D. Dadasaheb Sardesai दादासाहे	ब सरदेसाई	
	iii.	. The period between 1905 to 1920	was known as	
			कालखंड म्हणून ओळखला जातो.	
		A. Revolutionary ऋांतिवादी	-	
		B. Reformist सुधारणावादी		
		C. Moderates मवाळवादी		
		D. Extremist जहालवादी		
В.		Match the following and choose co	orrect option. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय निवडा.	[2]
		Group 1	Group 2	
		1. Moderates मवाळवादी	a. Explanation of Indian	
			Poverty भारताच्या दरिद्रीकरणाची मीमांसा	
		2. Economic Nationalism	b. Conscience about	
		आर्थिक राष्ट्रवाद	Colonial exploitation	
			वसाहतवादी शोषणाची जाणीव	
		3. Drain of Wealth	c. Weapon of Boycott	
		धननिस्सारणाचा सिद्धांत	बहिष्काराचे अस्त्र	

[1] P.T.O.

4. Extremist जहालवाद

d. Belief in Constitutional Procedure घटनात्मक मार्गावर विश्वास

- A. 1- a, 2- b, 3- c, 4- d / १-अ, २-ब, ३-क, ४-ड
- B. 1-b, 2-a, 3-c, 4-d/ १-ब, २-अ, ३-क, ४-ड
- C. 1-d, 2-b, 3-a, 4-c/ १-ड, २-ब, ३-अ, ४-क
- D. 1-d, 2-a, 3-b, 4-c/9-ड, २-अ, ३-ब, ४-क
- **C.** Choose the correct options for following statements. खाली दिलेल्या विधानांसाठी योग्य [2] पर्याय निवडा.
  - 1. The extremists relied on requests and petitions to press their demands. जहालमतवादी आपल्या मागण्यांसाठी अर्ज-विनंत्या या मार्गांवर अवलंबून होते.
  - 2. Bipin Chandra Pal was an important leader among the Extremists. बिपिन चंद्र पाल हे जहालवादींमधील महत्त्वाचे नेते होते.
    - A. The first statement is correct and the second statement is incorrect. पहिले विधान बरोबर असून दुसरे विधान चुकीचे आहे.
    - B. The first statement is incorrect and the second statement is correct. पहिले विधान चुकीचे असून दुसरे विधान बरोबर आहे.
    - C. Both the above statements are correct. वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
    - D. Both the statements are incorrect. वरील दोन्ही विधाने चुकीची आहेत.
- Q2) Write short notes on any TWO of the following. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. [10]
  - a. Economic Nationalism आर्थिक राष्ट्रवाद
  - **b.** Ramkrishna Mission रामकृष्ण मिशन
  - **c.** Lokmanya Tilak लोकमान्य टिळक
  - **d.** Vangbhang Movement वंगभंग आंदोलन
- **Q3)** Write a detailed answer on any ONE of the following. खालीलपैकी कोणत्याही <u>एका</u> प्रश्नाचे **[20]** सविस्तर उत्तर लिहा.
  - 1) Explain the contribution of Moderates in Indian Freedom Movement. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत मवाळवादींचे योगदान स्पष्ट करा.
  - 2) Explain the contribution of Extremist in Indian Freedom Movement. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत जहालवादींचे योगदान स्पष्ट करा.

[2] P.T.O.

End Of Question Paper

Important Note for Chief Exam Officer / SRPD Coordinator / Sr Supervisor/ Student - This Question Paper may be distributed for following Subjects as common code.

सदरची प्रश्नपत्रिका खालील विषयांकरिता वितरित करता येईल.

1] (4470) Master of Arts - NEP2020-2.0 (93641) Rise of Nationalism in India(1885-1905) Part 1 SEM 2

Seat	
No.	

Total No. of Pages: 04

M.A. (Part-I) (Semester-I)

Examination, May, 2025

			HISTORY	7	
			Rise of Nationalism in In	dia	(1858-1885)
			Subject Code:	927	14
Day a	nd l	Date	: Thursday, 08/05/2025		Total Marks: 40
•			a.m. to 12.00 p.m.		
Instru	ıctio	ns :	1) All questions are compulso		
			2) All questions carry equal n	nark	S.
Q.1)	Mu	ltipl	e choice question:		[10]
	Cho	oose	the correct alternative.		
	1)	The	Hindu Revivalism movement stron	gly b	elieved in
		a)	Ancient cultural	b)	Medieval cultural
		c)	Modern cultural	d)	postmodern cultural
	2)	The	'Kesari' newspaper was started in t	he ye	ear
		a)	1881	b)	1882
		c)	1883	d)	1884
	3)	Just	is Ranade was leader.		
		a)	Moderate	b)	Extremist
		c)	Marxist	d)	Anti-Hindu

4) Match the following:

Group A

- 1) Romesh Chandra Dutt
- 2) Dadabhai Navroji
- 3) Surendranath Banaraji
- 4) Sarvjanik Sabha
  - a) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
  - c) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d

Group B

- a) Ganesh Vasudev Joshi
- b) Indian Association
- c) Poverty of India
- d) The Economic History of India.
- b) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d
- d) 1-d, 2-b, 3-c, 4-a
- 5) Choose the correction option.
  - A) Lord Litton was an oppressive Governor General.
  - **B)** 'The Arctic Home in the Vedas' and 'Gita Rahasyam' these books written by Lokmanya Tilak.
    - a) Statement **A** is True / Correct and Statement **B** is False/Incorrect.
    - b) Statement **B** is True / Correct and Statement **A** is False/Incorrect.
    - c) Both Statements are True/Correct.
    - d) Both Statements are False/Incorrect.

Q.2) Write notes (any two out of four):

[10]

- 1) Nationalist Histroy writing.
- 2) Sarvjanik Sabha.
- 3) Lord Macaulay.
- 4) Racial discrimination.

Q.3) Long Answer question (any one out of two)

[20]

- 1) Discuss the Contribution of newspapers to other growth of Indian nationalism.
- 2) Explain the ideology and work of Arya Samaj.

मराठी रुपांतर

सूचना	:	१)	सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.			
		?)	सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.			
ਸ.1)	बहुप	र्यायी	प्रश्न :		[10]	
	योग्य	। पर्य	यि निवडा :			
	1)	हिंदू	पुनरुत्थान चळवळीचा वर दृढ ी	वेश्वार	न होता.	
		अ)	प्राचीन संस्कृती	ब)	मध्ययुगीन संस्कृती	
		क)	अर्वाचीन संस्कृती	ड)	उत्तर आधुनिक संस्कृती	
	2)	• • • •	मध्ये 'केसरी' हे वृत्तपत्र सुरु झालेले	होते		
		अ)	1881	ब)	1882	
		क)	1883	ਫ)	1884	
	3)	न्याय	मूर्ती रानडे हे नेते होते.			
		अ)	मवाळ	ब)	जहाल	
	1	क)	मार्क्सवादी	ਫ)	हिंदू विरोधी	
	4)	योग्य	ा जोड्या जुळवा :			
			अ गट		ब गट	
		1)	रोमेश चंद्र दत्ता	अ)	गणेश वासुदेव जोशी	
		2)	दादाभाई नवरोजी	ৰ)	इंडियन असोसिएशन	
		3)	सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी	क)	पॉव्हर्टी ऑफ इंडिया	
		4)	सार्वजनिक सभा	ਵ)	द इकॉनॉमिक हिस्ट्री ऑफ इंडिया	
			अ) 1-अ, 2-ब, 3-ক, 4-ভ	ৰ)	1-ब, 2-अ, 3-क, 4-ड	
			क) 1-क, 2-ब, 3-अ, 4-ड	ड)	1-ड, 2-ब, 3-क, 4-अ	

5) योग्य विधान निवडा :

- अ) लॉर्ड लिटन हे जाचक गव्हर्नर जनरल होते.
- ब) 'द आर्कटीक होम इन द वेदाज' आणि 'गीतारहस्य' हे लोकमान्य टिळक यांनी लिहिलेले ग्रंथ आहेत.
  - अ) पहिले विधान योग्य आणि दुसरे विधान अयोग्य आहे.
  - ब) दुसरे विधान योग्य आणि पहिले विधान अयोग्य आहे.
  - क) दोन्ही विधाने योग्य आहेत.
  - ड) दोन्ही विधाने अयोग्य आहेत.

प्र.2) टिपा लिहा (चारपैकी कोणतेही दोन):

[10]

- अ) भारतीय राष्ट्रवादी इतिहास लेखन.
- ब) सार्वजनिक सभा.
- क) लॉर्ड मेकॉले.
- ड) वांशिक भेदभाव.

प्र.3) दीर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक):

[20]

- 1) भारतीय राष्ट्रवादाच्या वाढीसाठी वृत्तपत्रांच्या कामगिरीची चर्चा करा.
- 2) आर्य समाजाची विचारधारा आणि कार्य स्पष्ट करा.

Tota	l No	of Pages		1
IUta	1 1 10.	or rages	•	1

Seat No.

M.A. (Part - I) (Semester -II) (NEP 2020-2.0) Examination, May-2025 ENGLISH (Major Mandatory) Shakespearean Tragedy Sub. Code: 93578

Day and Date: Thursday, 08/05/2025 Total Marks: 40

Time: 10:30 a.m. to 12:00 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Attempt any two of the following in about 600 words each. [30]

- A) Discuss in detail the theme of love and hate in *Romeo and Juliet*.
- B) "The distinguishing peculiarity of *Othello* consists in its being a tragedy of jealousy and intrigue." Comment on this statement.
- C) Critically evaluate the role of Friar Laurence in the drama, Romeo and Juliet.
- Q2) Write short notes on any two of the following in about 200 words each. [10]
  - A) lago, the villain
  - B) Setting of Romeo and Juliet
  - C) Desdemona

Total No. of Pages: 1

M.A. (Semester - I) (NEP 2.0) (Core Paper) Examination, May - 2025 ENGLISH

Research Methodology

Sub. Code: 92650

Day and Date: Saturday, 10/05/2025 Total Marks: 80

Time: 02:30 p.m. to 05:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer any two of the following questions in 800 words each. [40]

- A) Write a detailed note on New Historicism.
- B) Define plagiarism. What are the types of plagiarism?
- C) Explain APA style of documentation. Give examples.

Q2) Write short answers of the following in about 400 words. (any four) [40]

- A) Discuss in detail deconstruction theory and Derrida's contribution to it.
- B) Explain the concept of 'the Standard Deviation' with appropriate examples.
- C) Bring out important tenets of Russian Formalism.
- D) Explain 'the mode' as a measure of central tendency. Give suitable examples.
- E) Discus the significance of fundamental research. Explain with some examples.
- F) What are the types of Bibliography?

Total No. of Pages: 2

M.A. (Part - I) (Semester -II) Examination, May-2025 ENGLISH

Fiction in English: Modern and Postmodern (Set - I) Sub. Code: 93575

Day and Date: Tuesday, 06/05/2025 Total Marks: 80

Time: 10:30 a.m. to 01:30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in one word/phrase/sentence.

[10]

- 1) What are names of late 19th century thinkers who paved the way for 'modernism'?
- 2) To whom does Siddhartha persuade to come with him and embrace this new path to knowledge?
- 3) When did José Saramago receive the Nobel Prize for Literature?
- 4) Who has only one goal, to become empty of thirst, desire, dreams, pleasure and sorrow and thus, to let the Self die?
- 5) Who is the last of the doctor's patients to go blind?
- 6) How long does Ma Blackie have to stay in her mourning hut?
- 7) What does Aku-nna tell Okoboshi to get him off her?
- 8) What is the meaning of Aku-nna's name?
- 9) Why is Chinese Premier visiting Banglore?
- 10) In which year did Aravind Aadiga win the 'Man-Booker Prize' for his debut novel, *The White Tiger*?

1

Q2) Attempt any two of the following questions in about 600 words each.

- A) Discuss the characteristic features of 'modern' novel with reference to the texts prescribed in the syllabus.
- B) "Saramago's allegory serves as a warning that even in modern times social disintegration can occur swiftly and each person must have the integrity to display the best of human traits under worst circumstances". Elucidate.
- C) Discuss the major concerns of post-colonial fiction with reference to the texts prescribed.

Q3) Attempt any two of the following questions in about 600 words each. [30]

- A) "From beginning to end, virtually every aspect of *Siddhartha* develops out of Hesse's knowledge of Eastern religions". Discuss.
- B) 'Buchi Emechita's *The Bride Price* is the story of othering the other sex'. Explain.
- C) How does Aravind Adiga's *The White Tiger* portray the effects of globalization on India?

Q4) Write short notes on any two of the following in about 200 words each. [10]

- 1) Absence of proper nouns in *Blindness*.
- 2) The Theme of the 'Love and Passion' in Hesse's Siddhartha.
- 3) The Stork

Seat	SP - 241
No.	Total No. of Pages : 6

M.A. (Part – I) (Semester – II) (NEP - 2020) Examination - May 2025 HISTORY

Devotional Cults in Medieval India (1206 – 1750) Sub. Code: 93645

Day and Date: Friday, 09/05/2025 Total Marks: 80

Time: 2.30 pm. to 5.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Multiple choice questions:

[20]

Choose correct alternative.

1)	The philosophy of is called the Advaita.				
	a) Shankaracharya	b) Ramanujacharya			
	c) Nagarjuna	d) Vasumitra			
2)	The Hindi verses of was inc	eluded in Guru Granth Sahiba.			
	a) Sant Dnyndev	b) Sant Eknath			
	c) Sant Namadev	d) Sant Tukaram			
3)	is related to the Varkari Sec	t.			
	a) Nimbarka	b) Namadeva			
	c) Chakradhara	d) Ramdasa			
4)	Alvars were devotees of				
	a) Vishnu	b) Krushna			
	c) Ram	d) Vitthal			

- 5) In Sufi tradition 'Pir' meant .... a) The Supreme God c) Kazi a) 63, 12 c) 65, 24 Match the following.
  - b) Guru of Sufis
  - d) Mahaguru
- 6) There were .... Nayanars and ...... number of Alavars.
  - b) 64, 24
  - d) 66, 30

Group I

Group II

1) Jayadeva

- Sahitya Lahiri
- 2) Dnyaneshwar
- Ramacharitmanas b)
- Saint Tulasidas 3)
- Dnyaneshwari

Saint Surdas 4)

- d) Gita Govinda
- a) 1 a, 2 b, 3 c, 4 d
- b) 1 b, 2 a, 3 c, 4 d
- c) 1 d, 2 c, 3 a, 4 b
- d) 1 d, 2 c, 3 b, 4 a
- 8) Match the following.

Group I

Group II

1) Guru Nanak

1504 a)

Guru Anand 2)

- 1469
- 3) Guru Amardas
- 1479 c)
- 4) Guru Ramdas
- d) 1534
- a) 1 a, 2 b, 3 c, 4 d
- b) 1 b, 2 a, 3 c, 4 d
- c) 1 d, 2 a, 3 c, 4 b
- d) 1 d, 2 c, 3 b, 4 a
- 9) Choose correct option.
  - Saint Dnyaneshwar was the founder of the Bhakti Movement in Maharashtra in the thirteenth century.
  - 2) Ramacharitmanas was written by Sant Dnyaneshwar.

Option

- A) Statement 1 is correct and Statement 2 is incorrect
- B) Statement 1 is incorrect and Statement 2 is correct
- C) Both Statements are incorrect
- D) Both Statements are correct
- x) Choose correct option.
  - 1) Sikh religion was established by Guru Ramdas
  - 2) Bhavarth Ramayan written by Guru Ramdas

Option

- A) Statement 1 is correct and Statement 2 is incorrect
- B) Statement 1 is incorrect and Statement 2 is correct.
- C) Both Statements are incorrect
- D) Both Statements are correct

Q. 2. Write a short note in 150 - 200 words. (any four out of six) [20]

- 1) Tulsidas
- 2) Suharavardi Silsilhas
- 3) Spread of the Sufi sect in the South
- 4) Shaikh Gaisudraj
- 5) Saint Kabir
- 6) Saint Dnyaneshwar

Q. 3. Write a short answer in 300 - 400 words (any two out of four) [20]

- 1) Take a review of life and work of Saint Meerabai.
- 2) Discuss in detail the work of Saint Eknath of Varkari Cult.
- 3) Review the work of Saint Tukaram.
- 4) Discuss to the Philosophy of Varkari cult.

Q. 4.	$\mathbf{W}_{1}$	rite a descriptive answer in 600	- 800 words. (any one out of two)	[20]	
	a) Review the life and work Khwajah Muin-ud-Din chishti.				
	b) Explain Guru tradition in Sikh religion.				
		मराठी	र रूपांतर		
सूचना	: 1)	सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.			
	2)	) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात	т.		
π 1	गोर	य पर्याय निवडा.		[20]	
7. 1.				[20]	
	1)	यांच्या तत्त्वज्ञानाला अद्वैत तत्त्वज्ञ			
		अ) शंकराचार्य	ब) रामानुजाचार्य		
		क) नागार्जुन	ड) वसुमित्र		
	2) यांची हिंदी काव्य रचना गुरुग्रंथ साहिबामध्ये समावेशीत आहेत.				
		अ) संत ज्ञानदेव	ब) संत एकनाथ		
		क) संत नामदेव	ड) संत तुकाराम		
	3)	हे वारकरी संप्रदायाशी संबंधीत ह	होते.		
		अ) निंबार्क	ब) नामदेव		
		क) चक्रधर	ड) रामदास		
	4)	अलवार हे चे पूजक होते.			
		अ) विष्णु	ब) कृष्ण		
		क) राम	ड) विञ्ठल		
	5)	सुफी संप्रदायामध्ये 'पीर' म्हणजे	. होय.		
		अ) जगतगुरु	ब) सुफींचे गुरू		
		क) काझी	ड) महागुरू		
	6)	नायनारांची संख्या व अलवारांच	ा भी संख्या इतकी होती.		
	•	अ) ६३, १२	ब) ६ ४,२४		
		क) ६५,२४	ड) ६६,३०		

7) योग्य जोड्या जुळवा.

गट 'अ'

गट 'ब'

जयदेव 1)

अ) साहित्य लहरी

ज्ञानेश्वर 2)

ब) रामचरितमानस

संत तुकाराम 3)

क) ज्ञानेश्वरी

संत सूरदास 4)

- ड) गीतगोविंद
- अ) १ अ, २ ब, ३ क, ४ ভ ৰ) १ ब, २ अ, ३ क, ४ ভ
- क) १ ड, २ क, ३ अ, ४ ब
- ड) १ ड, २ क, ३ ब, ४ अ
- 8) योग्य जोड्या जळवा.

गट 'अ'

गट 'ब'

गुरु नानक 1)

अ) १५०४

गुरू आनंद 2)

१४६९ ब)

गुरु अमरदास 3)

१४७९

गुरु रामदास

- ड) १५३४
- अ) १ अ, २ ब, ३ क, ४ ड
- ब) १ ब, २ अ, ३ क, ४ **ड**
- क) १ ड, २ अ, ३ क, ४ ब 💮 ड) १ ड, २ क, ३ ब, ४ अ
- 9) योग्य पर्याय निवडा.
  - 1) १३ व्या शतकामध्ये महाराष्ट्रामध्ये भक्ती चळवळीचा पाया संत ज्ञानेश्वरांनी घातला.
  - 2) रामचरितमानस हा ग्रंथ संत ज्ञानेश्वरांनी लिहिला.

पर्यायः

- अ) विधान पहिले बरोबर तर विधान दसरे चुकीचे आहे.
- ब) विधान पहिले चुकीचे तर विधान दूसरे बरोबर आहे.
- क) वरील दोन्ही विधाने चुकीचे आहेत.
- ड) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

	10) योग्य पर्याय निवडा.	
	1) शीख धर्माची स्थापना गुरु रामदास यांनी केली.	
	2) गुरु रामदास यांनी 'भावार्थ रामायण' हा ग्रंथ लिहिला.	
	पर्याय:	
	अ) विधान पहिले बरोबर तर विधान दुसरे चुकीचे आहे.	
	ब) विधान पहिले चुकीचे तर विधान दुसरे बरोबर आहे.	
	क) वरील दोन्ही विधाने चुकीचे आहेत.	
	ड) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.	
ਸ਼. 2.	टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)	[20]
	1) तुलसीदास	
	2) सुहरावर्दी संप्रदाय	
	3) दक्षिणेतील सुफी पंथाचा प्रसार	
	4) शेख गैसुदराज	
	5) संत कबीर	
	6) संत ज्ञानेश्वर	
ਸ਼. 3.	लघुउत्तरी प्रश्न ३०० ते ४०० शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)	[20]
	1) संत मीराबाई यांचे जीवन व कार्याचा आढावा घ्या.	
	2) संत एकनाथ यांच्या वारकरी संप्रदायातील कार्याची सविस्तर चर्चा करा .	
	3) संत तुकारामांच्या कार्याचा आढावा घ्या.	
	4) वारकरी संप्रदायाच्या तत्त्वज्ञानाची चर्चा करा.	
		FA 0-
प्र. 4.	दीर्घोत्तरी प्रश्न ६०० ते ८०० शब्दात लिहा. (कोणताही एक)	[20]

1) ख्वाजा मुइउद्दिन चिश्ती यांचे जीवन व कार्याचा आढावा घ्या.

2) शीख धर्मातील गुरु परंपरा स्पष्ट करा.

Seat	
No.	

Total No. of Pages: 07

M.A. (Part-I) (Semester-I)

		Examin	ation, May, 20	025
		1	HISTORY	
R	Rise	and Consolidation of	British Power	r in India (1757-1857)
		Subjec	et Code : 9271	13
Day a	and	Date: Wednesday, 07/05/2	025	Total Marks: 80
Time	: 10	0.30 a.m. to 01.30 p.m.		
т ,	4•	1) All (*		
Instr	uctio	ons: 1) All questions ar		
		2) All questions ca	rry equal marks	
Q.1)	Μι	ultiple choice question :		[12]
	A)	Select correct option. (Ea	ach Question 02	Marks):
	1)			
	1)	a) Kunbin		Batik
		c) Prostitute	d)	Sahaharani
			,	
	2)	Battle of Plassey took place	e in the year	
		a) 1757	b)	1856
		c) 1756	d)	1770
	3)	The first Anglo-Maratha wa	ar ended with the	Treaty of
		a) Surat	b)	Vasai
		c) Salbai	d)	Khadki
	4)	On the advice of Holt Mac	kenzie met	hod was introduced.
		a) Kayamdhara	b)	Rayatwari
		c) Mahalwari	d)	None of these.
				ФТО

5)	The	e Second Anglo-Mysore War took pl	ace c	luring		
	a)	1717 to 1720	b)	1780 to 1784		
	c)	1760 to 1764	d)	1785 to 1788		
6)		system of revenue was implement	ited i	n Maharashtra.		
	a)	Rayatwari	b)	Mahalwari		
	c)	Kayamdhara	d)	Malgujari		
B) 1)		Match the pairs and choose the correct answer from the options given below: (Each Question 02 Marks.)				
		Group 1		Group 2		
	1)	First Anglo-Maratha War	a)	1803-1805		
	2)	Second Anglo-Maratha War	b)	1775-1782		
	3)	First British Mysore War	c)	1767-1769		
	4)	Second British Mysore War	d)	1780-1784		
		a) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d	b)	1-b, 2-a, 3-c, 4-d		
		c) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d	d)	1-d, 2-b, 3-c, 4-a		
	2)	Match the pairs and choose the correct answer from the options				
	given below:					
		Group 1		Group 2		
	1)	Lord Elphinstone	a)	Dual Government		
	2)	William Banting	b)	Satibandi Act		
	3)	Lord Wellesley	c)	Deployment Force		
	4)	Robert Clive	d)	Governor of Bombay District		
		a) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d	b)	1-b, 2-a, 3-c, 4-d		
		c) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d	d)	1-d. 2-b. 3-c. 4-a		

C) 1) Read the following two statements and identify the correct [04 option. (Each Question 02 Marks.)

- Due to the Rayotwari system introduced by the British in India.
- **A)** A direct relationship was created between the land grabber and the government.
- **B)** The importance of zamindars and other middlemen decreased. Which is the correct option?
  - a) Statement 1 is True / Correct and Statement 2 is False/Incorrect.
  - b) Statement 2 is True / Correct and Statement 1 is False/Incorrect.
  - c) Both Statements are True/Correct.
  - d) Both Statements are False/Incorrect.

2) Read the following two statements and identify the correct option.

- The main reason for the decline of Mughal power.
- A) According to Sardesai The weakness of the Sardar and Emperor.
- **B)** According to Satishchandra Increase in number of jagirdars and economic crisis.

Which is the correct option?

- a) Statement 1 is True/Correct and Statement 2 is False/Incorrect.
- b) Statement 2 is True/Correct and Statement 1 is False/Incorrect.
- c) Both Statements are True/Correct.
- d) Both Statements are False/Incorrect.

Q.2) Write notes (any four out of six):

[20]

- 1) The Status of Women in the Late Eighteenth Century.
- 2) Impact of the Battle of Plassey.
- 3) Mirkasim and East India Company relations.
- 4) East India Company's Police System.
- 5) Mahalwari System.
- 6) Christian evangelism/evangelism.

(3) [P.T.O.]

Q.3)	Q.3) Write short answer (any two out of four):				[20]
	1)	Explain the concept of utilitarianism.			
	2)	Discuss the social conditions of the late	e eig	hteenth century.	
	3)	Discuss the first Anglo-Maratha war.			
	4)	Mention the salient features of the judic Company period.	cial :	system during the East India	l
Q.4)	Wr	rite a detailed answer. (Any one of the	two	):	[20]
	1)	Write detailed information about the de	ploy	ment force method.	
	2)	Write detail information about the Raya	.twar	i system.	
		मराठी रुपांतर		V Y	
सूचना	:	1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.			
		2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.			
ਸ਼.1)	•	ार्यायी प्रश्न :		I	[12]
ਸ਼.1)	•		:		[12]
ਸ਼.1)	अ)	ार्यायी प्रश्न :			[12]
ਸ.1)	अ)	ार्यायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स)			[12]
ਸ.1)	अ)	ार्यायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) स्री गुलामास ही संज्ञा वापरली जात	असे ब)		[12]
ਸ.1)	अ) 1)	ार्यायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) स्री गुलामास ही संज्ञा वापरली जात अ) कुणबीन	असे ब)	बटिक	[12]
ਸ.1)	अ) 1)	ार्यायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) स्री गुलामास ही संज्ञा वापरली जात अ) कुणबीन क) वेश्या	असे ब) ड)	बटिक	[12]
ਸ਼.1)	अ) 1)	पर्यायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) स्री गुलामास ही संज्ञा वापरली जात अ) कुणबीन क) वेश्या या वर्षी प्लासीची लढाई झाली.	असे ब) ड)	बटिक सहचरणी	[12]
ਸ਼.1)	34) 1) 2)	प्रार्थायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) सी गुलामास ही संज्ञा वापरली जात अ) कुणबीन क) वेश्या या वर्षी प्लासीची लढाई झाली. अ) 1757	असे ब) ड) ब)	बटिक सहचरणी	[12]
я.1)	34) 1) 2)	प्रार्थायी प्रश्न : योग्य पर्याय निवडा (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स) स्री गुलामास ही संज्ञा वापरली जात अ) कुणबीन क) वेश्या या वर्षी प्लासीची लढाई झाली. अ) 1757 क) 1756	असे ब) ड) ब) ड)	बटिक सहचरणी	[12]

4)	होल्ल	ट मॅकेन्झी यांच्या सल्ल्याने पद्धत	। सुरू	करण्यात आली.	
	अ)	कायमधारा	ब)	रयतवारी	
	क)	महालवारी	ड)	खडकी	
5)	दसरे	इंग्रज-म्हैसूर युद्ध कालावधीत :	झाले.		
	J	1717 ते 1720		1780 ते 1784	
	•	1760 ते 1764		1785 ते 1788	
6)	,	महसुलाची प्रणाली महाराष्ट्रात लागू व			
0)			. \		
	,	रतयवारी	ब) _\	महालवारी	
	क)	कायमधारा	ड)	मालगुजारी	
ब)	1)	जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या पर्यायाम	धून ः	योग्य उत्तर निवडा : [04]	
		(प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स)			
		गट 1		गट 2	
	1)	पहिले इंग्रज मराठा युद्ध	अ)	1803-1805	
	2)	दुसरे इंग्रज मराठा युद्ध	ৰ)	1775-1782	
	3)	पहिले इंग्रज म्हैसूर युद्ध	क)	1767-1769	
	4)	दुसरे इंग्रज म्हैसूर युद्ध	ड)	1780-1784	
		अ) 1-अ, 2-ब, 3-क, 4-ड	ब)	1-ब, 2-अ, 3-क, 4-ड	
		क) 1-क, 2-ब, 3-अ, 4-ड	ਵ)	1-ड, 2-ब, 3-क, 4-अ	
	2) जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या पर्यायामधून योग्य उत्तर निवडा :				
	-,	गट 1	. C.	गट 2	
	1)	लॉर्ड एल्फिस्टन	अ)	दुहेरी राज्यव्यवस्था	
	2)	0 %0:		सतीबंदी कायदा	
		लॉर्ड वेलस्ली		तैनाती फौज	
	4)	रॉबर्ट क्लाईव	ड)	मुंबई ईलाख्याचे गव्हर्नर	
		अ) 1-अ, 2-ब, 3-क, 4-ड		1-ब, 2-अ, 3-क, 4-ड	
		क) 1-क, 2-ब, 3-अ, 4-ड		1-ड, 2-ब, 3-क, 4-अ	

[P.T.O.]

क) 1) खाली दिलेली दोन विधाने वाचून योग्य पर्याय कोणता ते ओळखा: [04] (प्रत्येक प्रश्न 02 मार्क्स)

- ब्रिटिशांनी भारतात सुरू केलेल्या रयतवारी पद्धतीमुळे...
- अ) जमीन कसणारा व शासन यांच्यात थेट संबंध निर्माण झाले.
- ब) जमीनदार व इतर मध्यस्थ यांचे महत्त्व कमी झाले.
  - अ) विधान 1 खरे/बरोबर आहे आणि विधान 2 खोटे/चुकीचे आहे.
  - ब) विधान 2 खरे/बरोबर आहे आणि विधान 1 खोटे/चुकीचे आहे.
  - क) दोन्ही विधाने सत्य/बरोबर आहेत.
  - ड) दोन्ही विधाने खोटी/चुकीची आहेत.

2) खाली दिलेली दोन विधाने वाचून योग्य पर्याय कोणता ते ओळखा:

- मुघल सत्तेच्या ऱ्हासाचे मुख्य कारण...
- अ) सरदेसाई यांचे मते सरदार व सम्राट यांचा कमकुवतपणा हे होय.
- **ब)** सतीशचंद्र यांचे मते जहागीरदार यांचे संख्येत वाढ व आर्थिक संकट हे होय. योग्य पर्याय कोणता?
  - अ) विधान 1 खरे/बरोबर आहे आणि विधान 2 खोटे/चुकीचे आहे.
  - ब) विधान 2 खरे/बरोबर आहे आणि विधान 1 खोटे/चुकीचे आहे.
  - क) दोन्ही विधाने सत्य/बरोबर आहेत.
  - ड) दोन्ही विधाने खोटी/चुकीची आहेत.

प्र.2) टिपा लिहा (सहापैकी कोणत्याही चार):

[20]

- 1) अठराव्या शतकाच्या उत्तरार्धातील स्त्रियांची स्थिती.
- 2) प्लासीच्या युद्धाचे परिणाम.
- 3) मीर कासीम व ईस्ट इंडिया कंपनी संबंध.
- 4) ईस्ट इंडिया कंपनी काळातील पोलिस यंत्रणा.
- 5) महालवारी पद्धती.
- 6) ख्रिस्ती धर्मप्रसादवाद/शुभवर्तमानवाद.

CD	12	1
DI	-43	Z

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा (चारपैकी कोणतेही दोन):

[20]

- 1) उपयोगितावाद संकल्पना स्पष्ट लिहा.
- 2) अठराव्या शतकाच्या उत्तरार्धातील सामाजिक परिस्थितीची चर्चा करा.
- 3) पहिल्या इंग्रज-मराठा युद्धाची चर्चा करा.
- 4) ईस्ट इंडिया कंपनी काळातील न्यायव्यवस्थेची प्रमुख वैशिष्ट्ये सांगा.

प्र.4) सविस्तर उत्तर लिहा:

[20]

- 1) तैनाती फौज पद्धती विषयी सविस्तर माहिती लिहा.
- 2) रयतवारी पद्धतीविषयी सविस्तर माहिती लिहा.